

Proefles

THE BREAK

*Een missionair – diaconaal project
van
Stichting Reflector Zutphen*



INLEIDING

Op dit moment heeft u een proefles in handen van THE BREAK. THE BREAK is een nieuw jongerenprogramma dat zich richt op het missionair werk. Dat betekent niet dat het programma niet geschikt is om voor jeugdclubs te gebruiken, integendeel! Het betekent wel dat bij het schrijven van de programma's die jongeren voor ogen zijn gehouden die weinig tot niets van het geloof weten.

Deze eerste lessenserie gaat over personen uit het Oude Testament. De vraag die steeds gesteld is is: wat mogen wij van hen leren over onderweg zijn. Thema's waar u aan kunt denken zijn: een nieuwe start, loslaten en vriendschap. Op de volgende pagina vindt u de volledige inhoudsopgave.

Voorafgaand aan de proefles vindt u een globale weergave van de opbouw van THE BREAK. In het handboek ontvangt u een uitgebreidere omschrijving van de activiteit, het opzetten ervan, het mentoraatsysteem en nog wat tips & trucs.

Daarnaast is het mogelijk dat wij u helpen bij het opzetten van THE BREAK of dat wij hierover een workshop geven.

Op die manier komt u goed beslagen ten ijs.

Wilt u meer informatie over het programma, de workshops of wilt u het programma aanschaffen neem dan contact op met:

Plonie Pantjes, Jongerenwerker Stichting Reflector Zutphen

T. 0575-526352

E. plonie.pantjes@reflector-zutphen.nl

Gods zegen,

Plonie Pantjes

INHOUDSOPGAVE

HANDBOEK 'THE BREAK'

Inleiding	3
-----------	---

Deel A

1. THE BREAK in vogelvlucht	5
2. De maaltijd, in het licht van de Bijbel	8
3. Voordat je aan tafel gaat	11
4. THE BREAK: het programma	16
5. De PowerPoint presentatie	19
6. Mentoraat	21
7. Tips en trucs: Als het even anders loopt...	23
8. Tot slot	25

Deel B

1. Programma overzicht	27
2. Programma's	28
1. Prettig kennismaken!	29
2. Perfect (<i>Adam en Eva</i>)	32
3. Een nieuwe start (<i>Noach</i>)	36
4. Loslaten (<i>Abram</i>)	40
5. Vergeven (<i>Jakob & Esau</i>)	45
6. Droom ik nou? (<i>Jozef</i>)	50
7. Waar kies je voor? (<i>Mozes</i>)	55
8. Positie bepalen(<i>Ester</i>)	60
9. Over vriendschap (<i>David & Jonathan</i>)	65
10. Leven gegeven (<i>Goede Vrijdag & Pasen</i>)	70

HET PROGRAMMA

Hieronder vind je een korte uitleg over de opbouw van het programma. Meer informatie vind je in het handboek zelf

DE OPBOUW

Thema

Ieder programma heeft een thema. Het thema vertelt waar het in de kern van het programma over gaat. De thema's sluiten aan bij de levens van de jongeren en worden zo uitgewerkt dat ze aan de ene kant God beter leren kennen (Zijn karakter, Zijn eigenschappen), maar ook dat ze handvatten krijgen voor het dagelijks leven. Voorbeeld hierbij is het thema: 'Als het tegenzit...' Het gaat over het leven van Jozef die door zijn broers door met de nek wordt aangekeken, maar God gaat door en laat Jozef niet in de steek in welke situatie hij zich ook bevindt. Tegelijkertijd zit het in de levens van de jongeren ook wel eens (of vaak!) tegen... hoe ga je daar dan mee om? En wie wil God dan voor je zijn?

Doelen van het programma

Ieder programma kent een aantal doelen die laat zien waar de nadruk ligt in het programma. Deze doelen zijn tweeledig. Aan de ene kant zijn wil het programma handvatten geven voor het dagelijks leven en aan de andere kant willen we dat ze door het programma heen God beter kennen.

Intro



In het intro wordt een korte toelichting gegeven op het thema. Vragen die hierbij zijn gesteld zijn: Waarom is er voor dit thema gekozen? Wat is de relatie tussen het thema en de levens van de jongeren? Daarnaast wil het ook handvatten geven voor jou als leiding om je voor te bereiden op de avond. Naast dat het natuurlijk altijd belangrijk is om jezelf ook goed geestelijk voor te bereiden is het ook goed

om je op praktisch vlak voor te bereiden.

Een voorbeeld is bijvoorbeeld het werken met moslimjongeren. Deze programma's zijn geschreven vanuit het missionair jongerenwerk waar ook veel allochtone jongeren de activiteit bezoeken.

Wanneer je in een dergelijke situatie zit kan het goed zijn om van te voren van een aantal feiten uit de Islam op de hoogte te zijn alvorens je het programma gaat draaien. Terug naar het thema 'Als het tegenzit..' over Jozef. Het is goed om te weten dat het verhaal van Jozef/Joesoef, ook de in Koran voorkomt. Op die manier kun je ook goed aansluiten bij hun cultuur en vaak helpt het ook om de gedachtegangen van de Moslim jongeren te begrijpen.

Bijbelgedeelte

Onder dit kopje vind je het Bijbelgedeelte dat deze avond centraal zal staan. Veelal is er voor de leesbaarheid gekozen voor de Nederlandse Bijbelvertaling (NBV). Het is natuurlijk vrij om hier een Bijbelvertaling naar keuze te gebruiken die ook aansluit bij de cultuur van uw organisatie.

Symbool op tafel

Leren doe je op verschillende manieren. De één leert beter door de lesstof te horen, weer een ander moet er zelf mee aan de gang en bij de volgende kom je pas een stapje verder als het is gevisualiseerd. Dat is de creativiteit van onze Schepper.

Daarnaast is het zo dat is gebleken dat we 10% onthouden van wat we horen, 50% van wat we horen en zien en 80-90% onthouden van wat we horen, zien en doen.

Het symbool op tafel wil hierbij aansluiten en het thema visueel (zien) maken en op die manier ondersteunend zijn aan het gesprek aan tafel (horen en doen). Door het te integreren bij de maaltijdsluiting neem je zowel horen, zien als doen als leermiddel.

Ff chatten



We hebben een thema en een symbool die het thema ondersteunt, maar hoe raak je nu in gesprek met jongeren? Het is een veelgestelde vraag van vrijwilligers. Waar begin je en hoe begin je? Het wordt extra spannend als de jongeren die komen van huis uit een andere cultuur meenemen of gewend zijn om te leven volgens de normen van de straatcultuur.

De verwerking wil de vrijwilligers een handvat geven om ergens te kunnen beginnen. Veelal zal er in de programma's gebruik gemaakt worden van chatcards. Dit zijn kleine kaartjes, zo groot als een visitekaartje, waar vragen en stellingen op staan die aansluiten bij het thema en tot doel hebben om met de jongeren in gesprek te raken over het thema en om een beetje de diepte in te gaan.

Deze chatcards worden gebruikt tijdens de maaltijd. Met andere woorden: tussen het opscheppen van de pasta door ook nog even een goed tafelgesprek. Natuurlijk moet je in je enthousiasme niet vergeten om te vragen hoe het met de jongeren zelf gaat 😊!

Van huis uit is de maaltijd toch het moment van het gesprek, althans... het zou goed zijn om dat het te laten zijn. De maaltijd; als het moment dat iedereen van het gezin na een (drukke) dag werken thuiskomt en de gebeurtenissen van die dag met elkaar deelt. Ze hebben het een en ander beleefd en praten hier met elkaar over door.

Ook in de geschiedenis was de maaltijd vaak de gelegenheid voor uitgebreide (filosofische) gesprekken. Laten we deze traditie in ere herstellen.

Maaltijdsluiting

Aan al het goede komt een einde. Zo ook aan de maaltijd.



Ter afronding van het thema willen we daarom samen uit de Bijbel lezen. Eigenlijk net zoals je dat thuis gewend bent. De gastheer van de avond is verantwoordelijk voor het lezen uit de Bijbel en het uitleggen daarvan. God wil zichzelf openbaren aan deze jongeren en daarin mogen wij namens Hem spreken. Wij mogen getuigen zijn en door onze woorden en daden heen laten zien wie God is en wil zijn in de levens van deze jongeren. Deze sluiting gebeurt gezamenlijk. Waar eerst het thema is besproken in de kleine groepen aan tafel, komen nu de verschillende lijnen bij elkaar.

De gastheer krijgt daarom ook de uitdaging mee om datgene wat de jongeren net hebben verteld te integreren in zijn 'toetje van THE BREAK'. Let hierbij wel op. Er kunnen aan tafel onderwerpen besproken zijn waarvan jij misschien wel de eerste bent die het hoort. Het kunnen onderwerpen zijn die eigenlijk niet bedoeld zijn om 'in de groep te gooien'. Hierbij kun je denken aan pijn wat een jongere heeft ten aanzien van zijn thuissituatie of over zijn in duigen gevallen dromen. Wanneer je in een dergelijke situatie zit probeer dan jouw tafelgesprek in zijn algemeenheid te integreren. De jongeren over wie het gaat weten echt wel dat je refereert aan hun situatie. Op die manier kun je toch iets vertellen over Gods betrokkenheid in persoonlijke levens.

De maaltijdsluiting wil ook handvatten bieden door een vertaalslag te maken tussen datgene wat God ons (over Zichzelf) wil leren en de levens van de jongeren.

TIJDSHEMA

- 17.15 Jongeren die koken melden zich voor het halen van de boodschappen
- 17.45 Jongeren beginnen, onder begeleiding, met koken. Overige leiding draagt zorg voor het klaarmaken van de zaal.
- 18.45 Alles staat klaar – Opening van de avond met het team. Hiervoor kun je de jongeren die mee hebben geholpen ook uitnodigen. Geef aan dat je God wil vragen om jullie als leiding te helpen. De jongeren kunnen dan zelf beslissen mee te doen of even apart te zitten.
- 19.00 De jongeren komen binnen
- 19.10 Maaltijd openen met intro en gebed door de gastheer
- 19.20 Start van de maaltijd – gesprek aan de hand van chatcards
- 19.50 Programma afsluiten met maaltijdsluiting
- 19.55 Het toetje
- 20.00 Tafel afruimen

THE BREAK

Programma twee

Thema: Perfect!

Doelen van het programma

- De jongeren leren dat God de Maker is van deze aarde en het allerbeste wil(de) voor de mens.
- De jongeren leren dat God de mens de opdracht gaf om goed voor de aarde te zorgen.
- De jongeren weten dat, ondanks hun geschiedenis, God hen opzoekt en met hen verder wil.

Intro



De eerste persoon die we in de Bijbel tegenkomen is Adam. Ik geloof dat God de wereld met alles wat daarop leeft heeft gemaakt ook de mens, Adam. Adam staat helemaal aan het begin van Gods grote plan met deze wereld. In de Bijbel staat dat toen God keek naar alles wat Hij gemaakt had het zeer goed was. Het was af, het was perfect.

Voorbeeldje: Stel je bent kok en je bent bezig met een heerlijk gerecht. Op het bord zijn de gerechten netjes neergelegd. Je hebt er veel zorg aan besteedt, want dit is het puntje van de zalm! Crème de la crème... Je kijkt nog een keer goed en er komt een glimlach op je gezicht. Eigenlijk ben je best trots op jezelf. Er ontbreekt nog één ding; Het muntblaadje. Heel voorzichtig en precies leg je het blaadje bovenop je gerecht. Dan een diepe zucht... het is af. Klaar om geserveerd te worden.

Bij God ging het om meer dan een gerecht. Hij maakte de wereld en toen het af was keek Hij naar de zee en het land; Hij zag de vissen zwemmen in het helderblauwe water. Hij zag de vogels vliegen door de lucht en uitrusten in de bomen met frisgroene bladeren en Hij zag de mens... wandelend door dit paradijs, een prachtig stukje van de aarde, dat Hij zojuist voor hem gemaakt had. Alles was klaar om te leven.

Toen gaf God Adam een taak. Hij kreeg de opdracht om te zorgen voor deze aarde. Het eerste wat hij mocht doen was de dieren namen geven. Waarom? Omdat God wist dat Hij Adam daarin kon vertrouwen. God en Adam, Adam en God; Zo moest het zijn.

Even terug naar je gerecht... Dan gebeurt het. De ober pakt het bord met dat heerlijke, maar ook schitterende gerecht. Je waarschuwt hem nog voor dat trapje.... Maar voor je het weet struikelt de ober en ligt dat heerlijke, maar ook schitterende gerecht op de grond. Jouw meesterwerk is niet meer wat het was.

God waarschuwt Adam. 'Adam, kijk eens om je heen. Dit heb ik allemaal voor jou gemaakt. Geniet ervan... LEEF! Adam, één ding. Er is één boom waarvan je niet mag eten. Dat is de boom van de

kennis van goed en kwaad.' En toch gaat het mis. Eva, de vrouw van Adam, pakt een van de vruchten van deze boom en eet ervan. Ook Adam eet van deze vrucht. Vanaf dat moment zou alles anders zijn. Niet langer was het meer zeer goed... Tussen God en de mensen was er iets kapot gegaan.

Bijbelgedeelte

1 Van alle in het wild levende dieren die God, de HEER, gemaakt had, was de slang het sluwst. Dit dier vroeg aan de vrouw: 'Is het waar dat God gezegd heeft dat jullie van geen enkele boom in de tuin mogen eten?' 2 'We mogen de vruchten van alle bomen eten,' antwoordde de vrouw, 3 'behalve die van de boom in het midden van de tuin. God heeft ons verboden van de vruchten van die boom te eten of ze zelfs maar aan te raken; doen we dat toch, dan zullen we sterven.' 4 'Jullie zullen helemaal niet sterven,' zei de slang. 5 'Integendeel, God weet dat jullie de ogen zullen opengaan zodra je daarvan eet, dat jullie dan als goden zullen zijn en kennis zullen hebben van goed en kwaad.'
6 De vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan. 7 Toen gingen hun beiden de ogen open en merkten ze dat ze naakt waren. Daarom regen ze vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van.
8 Toen de mens en zijn vrouw God, de HEER, in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor hem tussen de bomen. 9 Maar God, de HEER, riep de mens: 'Waar ben je?'

(Genesis 3:1-8, 3:8-9)

Symbool op tafel

De wereldbol staat voor de wereld die God gemaakt heeft. Maar als we aan de wereld denken is dat vaak niet iets waar we blij van worden. We zijn druk met het klimaat, want daarmee gaat het niet goed. Er zijn oorlogen, mensen sterven door het gebrek aan eten. Op school worden leraren uitgescholden en leerlingen gepest. Familieleden sterven aan verschrikkelijke ziektes of een ongeval. En dan kun je de vraag krijgen... Hoe komt dat? En als er dan al een God is... waar is Hij dan? Vragen... soms veel vragen, daarom dat vraagteken.

Ff chatten



Toen God de aarde schiep was alles perfect, zeer goed! Om de jongeren iets te laten proeven is het aan te raden om dit visueel te maken. Op verschillende websites kun je mooie filmpjes vinden over de schepping. Trefwoorden hiervoor zijn: Genesis en creation of the World.

Websites waar je op kan kijken: www.youtube.com en www.tangle.com

De vragen

- Wat vind jij mooi aan de aarde en waar zie je dat de aarde kapot is?
- Wat zou God denken als Hij naar deze aarde kijkt?
- Adam kreeg de opdracht om voor de aarde te zorgen. Op welke manier zorg jij voor de aarde?



Maaltijdsluiting



De aarde, wat moeten we daar over zeggen? Aan tafel hebben we het gehad over wat we mooi vinden aan de aarde, maar ook wat er kapot is. En dan moeten we toch zeggen dat er heel veel kapot is. Als je de kranten leest of naar het journaal kijkt hoor je over *(noem voorbeelden van ver weg en dichtbij van wat er op de aarde gebeurt; Neem de krant mee en laat het de jongeren zien)*

Voor het eten hoorde je hoe het allemaal begon. God maakte de aarde, elke dag een stapje verder, elke dag een stapje dichtbij hoe het moest worden. De laatste dag maakte God de mens. Deze mens kreeg de naam Adam. De schepping, zo noemen we dat, was helemaal af! Perfect! Perfect was het ook tussen Adam en God.

God vertrouwde Adam en Adam vertrouwde God. God vertrouwde Adam zo goed dat Hij tegen Adam zei dat hij alle dieren een naam mocht geven. En de dieren kregen namen en, zo staat er in de Bijbel, zo zouden de dieren gaan heten. Dat is iets moois. Adam keek naar een dier... noemde het 'zebra' en het heette zebra! Nog zo iets moois...

Stel je eens voor. Het is een warme dag geweest. Overdag ben je heerlijk bezig geweest en 's avonds loop je nog even een rondje door de wijk. Buiten is het al wat koeler geworden en heeeeel zachtjes voel je een frisse wind langs je wangen. Mooier kan de dag niet worden. Je kijkt eens om je heen en dan hoor je voetstappen en iemand roept je naam: '<vul een naam van een van de jongeren in>!' Je kijkt achterom. Daar komt <de naam van zijn beste vriend> aangelopen. Samen loop je verder en praat je nog eens door.

Dit gebeurde ook in de Bijbel. Het is avond en je hoort iemand wandelen. Het is God zelf. Hij is op zoek naar Adam en zijn vrouw Eva. De mensen die Hij gemaakt heeft, maar Hij ziet ze niet. God weet wat er is gebeurt en Hij weet: het is mis. Adam en Eva hebben de vrucht gegeten die ze niet mochten eten.

Genesis 3:1-8

Zo mooi... En dan gebeurt er dit. Adam en Eva eten van de vruchten van die boom en plotseling is daar de schaamte. Ze schamen zich voor hun lichamen, ze schamen zich voor elkaar, maar ze schamen zich ook voor God. Vanaf dat moment is alles anders en als ze God aan horen komen verstoppen ze zich. Weg die vertrouwde omgang met God en met elkaar. Weg dat vertrouwde plekje in het paradijs.

Genesis 3:8-9

Maar ondanks dat God alles weet, zoekt God Adam en Eva op. Hij zoekt de mensen op die Hij gemaakt heeft en blijft voor hen zorgen. Hij roept hen: 'Waar ben je?' Wel zal vanaf dat moment alles anders zijn. Het leven zal vanaf dat moment zwaar zijn. En dat het zwaar is en moeilijk is in deze wereld zien we nog steeds elke dag. Er lijkt weinig veranderd sinds dat moment. Maar weet je, één iemand is niet veranderd. Dat is God. Hij had de schepping kunnen laten voor wat het is. Net als dat gerecht dat klaar was voor de prullenbak. Maar dat doet God niet. Hij blijft zorgen, omdat Hij houdt van de aarde die Hij heeft gemaakt; Omdat Hij houdt van de mensen die Hij heeft gemaakt. Ook van jou. Misschien heb je net als Adam en Eva dingen gedaan die niet door de beugel kunnen. Heb je het gevoel dat je leven een puinzooi is. Misschien schaam je je en wil je je net als Adam en Eva het liefst verstoppen. Weet dan dat God niet veranderd is. God riep Adam en Eva omdat Hij van hen hield en voor hen wilde zorgen. Om dezelfde reden roept God ook vandaag: 'waar ben je?' Ondanks dat je leven misschien een puinzooi houdt God van je en wil Hij voor je zorgen, want jij bent niet voor niets op deze wereld. God heeft, ook met jouw leven, een plan.